

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΘΝΟΥΦΡΙΟΝ

B.

Καλύβια Κουβά 26 'Ιανουαρίου 1881

Πολυαγαπημένε μου Κουμπάρ Κὺρ 'Ονούφριε.

Χαίρε!

Πάντοτε, ἔλεγα πὼς εἶσαι λαμπρὸς ἄνθρωπος, ἅμα ὁμως μοῦρθαν στὰ χέργιά μου ἢ ἐφημερές ποῦ μοῦστειλες, πέταξα τὸ φέσι μου ψηλὰ καὶ εἶπα ἴτω καὶ τοῦ κουμπάρου μου, χαριτωμένος ἄνθρωπος εἶναι, χίλια χρόνια νὰ μοῦ ζήσῃ» . . .

'Γεγὰ του, ἀλήθεια, ποῦ τὸν ἔξε! λέω δηλαδὴ διὰ τὸν Νικολίτς ποῦ σοῦ ἄρπαξε, κὼς λέν' ἢ ἐφημερίδες, ἀπ' τὸ ὑπογένειο τὸν Τσερνιάγιερτὸν ἔσκασε χάμω, καὶ τὸν ἀρχίνησε στῆ; κλοτσιὰς! . . . οὐ ἂν δὲν 'βρισκότανε ὁ Βασιλιάς, τους νὰ τους χωρίσῃ θίχε κακὰ ξεμπερδέματα . . . ἔτσι κ' ἐγὼ μιά 'μέρα κάλογόφερα μὲ τὸν ὑπονωματάρχη γιὰ τὴν ἐπιστρατεία σοῦ τὸν ἄρπάζω — φίλο ἀπ' τὰ μαλλιά — γιὰτὶ αὐτὸ δὲν εἶχε ὑπογένειο — καὶ σοῦ τὸν 'ξαπλόνω φαρδύ — πὺ χάμω' μὰ ἀλήθεια κλοτσιὰς δὲν τοῦδωκα γιὰτὶ εὐχὴ καὶ κατάρρα ἀπ' τὸν πατέρα μου κλοτσιὰ σ' ἄνθρο νὰ μὴ δώσω, μόνο μὲ τὰ χέργιά νὰ βαρῶ' αὐτονοῦς νὰ σοῦ 'πῶ τὴ μαύρη τὴν ἀλήθεια τοῦδωκα καὶ κοφές κουτελιές . . . οὐτ' ἐγὼ δὲν 'ξέρω τὸ ὅλον πόσαι γέ, κατὰ πὼς μοῦ λέει ὁμως ὁ πάρεδρος ποῦ μᾶς ἐχάρι θάφαγε ἀπάνω ἀπὸ 50 γροθιές, χάργιά τὰ ἄλλα . . .

Σκοῦρα λοιπὸν, κουμπάρε μοτὰ ἐξωτερικά μας' ἐδιάβασα σὲ μιά ἐφημερίδα ὅτι σ' Κωνσταντινούπολι αοὶ πρέσβεις τῶν ἑξ μεγάλων δυνάμεων ἔσχον μακρὰν συνεσπασμένην ἀνταλλάξιν πλ. ζήτημα. Περιωρίσθησαν δὲ εἰς ἀπλήν ἀνταλλάξιν νῶ' ἐγὼ μὲ τὸ κουτό μου

τὸ κεφάλι λέω πὼς θὰ περιωρίσθησαν εἰς ἀπλήν ἀνταλλάξιν τοιγάρων . . .

Τ' εἶν' αὐτὰ πάλι ποῦ κάνει ὁ ὑπουργὸς τῆς Γαλλίας; Δὲν 'ντρέπεται 'λιγάκι ἅγιος ἄνθρωπος;! ἄμ' δὲν φταίει αὐτὸς φταῖν' αὐτοί, κουμπάρε μου, ποῦ σοῦ τὸν κάμαν 'Ἄγιο . . .

Σὲ παρακαλῶ πολὺ κάμε μου τὴ χάρη καὶ 'πές μου ἢ 'Ἀθηναϊκὴ λέσχη, ποῦ καθὼς εἶδα ἔχουν νὰ κάμουν μ' αὐτὴ ὄλο καὶ ἐπίσημα προσώπατα, τί δουλειὰ κάνει; βέβαια γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου θὰ φροντίξῃ . . . νὰ μοῦ τοὺς χαιρετᾷς καὶ ἀπὸ μέρος μου. Εἶδα ὅτι εἰς τὰς 26 τοῦ μηνὸς ἦταν ἡ μνήμη τοῦ δαίου Ξενοφῶντος . . . πότε σὲ παρακαλῶ ὁ Ξενοφῶν ἄγισσε; 'ρώτησα τὸν παπᾶ-Σταμάτη μὰ κί' αὐτὸς μοῦ τὰ μπερδεψε, κί' ὅταν τοῦ εἶπα πὼς ὁ Ξενοφῶν κυνήγησε τοὺς ἀρχαίους Τούρκους καὶ τοὺς 'πῆγε οὐτ' ἐγὼ δὲν ξέρω ἔως ποῦ, βοηθώντας τὸν Κύρο, ἀνοιξε τὸ στόμα του καὶ μὲ κύτταζε σὰν χάχας . . .

Μπερᾶβο καὶ τοῦ Μεσηνέζη γιὰ τὴν ἐπερώτησι ποῦκαμε! 'Όταν ἐδιάβασα ὅτι ὁ Λογοθέτης καὶ ὁ Λεονάρδος τῶν καὶ πίνουν στὸ Μαυροβούνη χάρηκα μὰ τὴν ἀλήθεια! αὐτοὶ θὰ ἦναι βέβαια μεγάλοι ἄνθρωποι, 'γεγὰ του ποῦ τοὺς ἔστειλε, ἂν φοροῦσαν ὁμως φουστανέλαις θὰ ἦταν καλλίτερα' διάβαζα γιὰ τὰ Μαυροβουινώτικα γιγαταγάνια κ' ἔλεγα χάθηκε καὶ μιά 'δική μας πάλλα;!

Τί θὰ 'πῆ obstructionisme; καθὼς λέει ἢ 'Εφημερίε εἶναι πράγμα ποῦ τὸ μεταχειρίσθηκε ἢ ἀντιπολιτεύσεις διὰ νὰ πνίξῃ τὸν ὑπουργὸ τῶν Ναυτικῶν . . . Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν νὰ πνιγῇ καὶ μὲ τέτοια πράγματα!! χίλια ἔβαλ' ὁ νοῦς μου, μὰ στὰ ὕστερα δὲν κατάλαβα τίποτε . . .

Στὴ Ζάκυνθο εἶδα πὼς μαζεύουν συνδρομαίς διὰ τὸν 'Ερυθρὸ Σταυρὸ κατὰ Κυρίαίς ποῦ τῆς λένε Κλαιλία, Λουκία, Γεωργία, Θερεσία, Ἰωάννα, Ἀνδριανὴ κτλ. νάχουν τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ . . . ἀλήθεια, 'Ελληνίδες εἶναι; δὲν τὸ πιστεύω' πάλι τί γυρεύει μαζύ τους καὶ μιά 'Ἀσπασία!

Στείλε μου σὲ παρακαλῶ καὶ τὸ αΜὴ Χάνεσαι γιὰτὶ

"Ολαί οὐ

Τάν . . . πάν . . . σάν . . . ἂν κάν!!!

'ΕΛΛ

(Καταπίνει ὀλίγο σάλιο). 'Μὲν διὰ τοῦ συντεταγμένου στρατοῦ μου θὰ χωρήσῃς τὴν ἔνδον Τουρκίαν, σεῖς ἀφ' ἑτέρου, προσφιλεῖς μοψώσατε τὰς σημαίας τῶν ἐπαναστάσεων, καὶ κατασυντρετὲ τὸν τύραννον! . . . (ἀπαγγέλλει ἐνθουσιωδῶς):

'Εκ δεξιῶν φλεγόμενοι θητιλαλοῦν οἱ βράχοι
'Ἀριστερὰ, σεῖς ἔτοιμοι χίτε Τουρκομάχοι
Νὰ ἀνάψῃ ἢ γῆ νὰ καίετοί λόγγοι νὰ σεισθοῦν!

Κρη

Οὔλοι τους θὰ σεστοῦνε! 'Ο'θιός κ' ἢ ψυχὴ μου! . . . (Πάντες ἀπέρχονται ἐν ἀλαλμῶ).

ΣΚΗΗΓ'

(Ἡ σκηνὴ παριστάνει τὴν ἑκκλῆσιαν ἐν αἰθροσῇ πλουσίᾳ ἐπὶ Ἀσιατικῷ τάπητος θητινὴν σταυροπόδι καὶ ἐκπέμποσαν νέφη καπνοῦ ἐκ τοῦ ἀγαμμένου τσιμποκίου της.)

Τουρκία

Φαίνεται ὅτι εἶναι γεγραμμένον εἰς τὰ τευτέρια τοῦ 'Ἀλλάχ νὰ τελειώσῃ ἐδῶ ἢ ζώῃ μου! (τραβάει μιά τσιμποκιά) . . . ν' ἀποσυντεθῇ ἢ αυτοκρατορία μου! (τραβάει ἄλλη μιά) νὰ πέσῃ τὸ ἀδαμαντοκόλλητον σαρκί μου (τραβάει τρίτη) καὶ ἐπὶ τέλους νὰ μὲ ψαλλιδίσουν! . . . (τραβάει δύω δυναταῖς καὶ βγάξει ὄλο τὸν καπνὸ ἀπὸ τὴ μύτη) 'Ἀλλάχ μπὴρ ἄλλάχ! . . . (ἐγείρεται, τινάζει τὸν τσουμπέτης καὶ ἵσταται σκεπτικῆ) ὁ πόλεμος διαδέχεται τὸν πόλεμον, καὶ ὁ ἀκρωτηριασμὸς τὸν ἀκρωτηριασμὸν! Μοῦ παίρνουν τὴν 'Ερζεγοβίνην καὶ τὴν Βοσνία! . . . (κάνει ἕνα βῆμα λοξῶς δεξιὰ) μοῦ παίρνουν τὴν Βουλγαρία καὶ τὴν Ἀρμενία! . . . (κάνει ἕνα ἄλλο βῆμα λοξῶς ἀριστερὰ) . . . Μοῦ παίρνουν τὴν Σερβία, τὸ Μαυροβούνη, τὴν . . . (ἵσταται σύννους). Δὲν μένει πλέον νὰ μοῦ πάρουν παρὰ τὸ τσιμποκί, τὸ πιλάφι καὶ τὸ χαρέμι μου! . . . χά . . . χά . . . χά . . . (γελαῖ ἐν λυσσῶδει θυμῷ) . . . μετὰ τινὰ σκέψιν) καρακαχπὲ Βύρῳπη! . . . χά . . . χά . . . χά . . . (γελαῖ σπασμωδικῶς ὡσεὶ ἐνθυμηθεῖσά τι) Γκιζοῦρ κιοπέκ! . . . γαυγίζει τώρα κί' αὐτὸς. "Α! θὰ τὸν πνίξω σὰν φύλλο! . . . (σκεπτεται ὀλίγον) ἄλλὰ θὰ μπορέσω τάχα; 'Όγδοῦντα χιλιάδες στρατό! . . . πλοῖα . . . τορπίλλαις . . . Καὶ ὁμως πρέπει! . . . θὰ συνάξω ὄλο τὸ ἀσκέρι μου καὶ θὰ τὸ στείλω εἰς τὴν Ἀθήνα! . . . Χά . . . χά . . . χά . . . (γελαῖ σαρκαστικῶς). Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ τὸ

«... πῶς γράφει, ὅτι ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποῦ γεννήθηκε ἦταν ὁ ἀφωρισμένος ὁ Κάιν, κακὴ ἀρχή! Ποιανοῦ, ἀλήθεια, νὰ ἔμοιασε; ἡ μάνα του ὁ πατέρας του ἦσαν χρυσοὶ ἄνθρωποι; θάμοιασε, φαίνεται, τοῦ νουνοῦ του ῥώτησα τὸν παπᾶ-Σταμάτη ποῖς νᾶταν νονός του μὰ κι' αὐτὸ δὲν τῶ-ξερε. Μάθε σὲ παρακαλῶ τοῦ λόγου σου ποῦχεις τὰ μέσα καὶ γράψε μου γιατί εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ μάθω.

Μὲ χαρὰ μου εἶδα ὅτι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία θὰ σκε-φθῆ περὶ τῆς ἀπροόδου τῆς παρακμῆς ἐν τῇ ἐμπορικῇ ἡμῶν ναυτιλίᾳ ἔβαλαν κι' ἄλλους δύο τὸν κ. Καρυστινάκη, καὶ τὸν κ. Γρυπάρην—ὁ θεὸς νὰ τοὺς αὐξήσῃ διὰ τῆ σω-τηρία τοῦ τόπου!!

Πολὺ χάρηκα ποῦ συμβιβάστηκε ἡ ὑπόθεσις τοῦ κ. Καλ-λιγᾶ μούπαν πῶς ὁ καπελοβγάλτης ἔχει πρὸ πολλὰ πα-ράσημα παρὰ ἴδόντια... ῥεῖά του!! Μούπαν καὶ πῶς πάει, λέει, ὅλο καβάλα, ῥεῖνο ὅμως ποῦ μούγραφες ἡ εὐ-γενία σου δὲν τὸ πιστεύω... δηλαδή ὅτι καὶ τὸ ῥηλό-τερο ζῶ νὰ καθαλικέψῃ πάλι ὁ Κύρ Καλλιγᾶς θὰ ἦναι πρὸ ῥηλά... ἐγὼ ξέρω πῶς δὲν εἶναι οὔτε διὸ πῆχαις!!

Διὰ τὸν Ἀγαθάγγελο θὰ σοῦ γράψω στὸ ἄλλο μου γράμμα.

Στείλέ μου σὲ παρακαλῶ κἀνένα ποίημα καὶ καμπόσους στίχους τοῦ Ἀγ. Βασιλείου γιατί πολὺ μαρέσουν κι' ἔχω χρόνια νὰ διαβάσω. Ὅταν ἦμουν δάσκαλος εἶχα ἕναν φίλο τὸν περίφημο Ἀβραάμ Ἡρωδιάδη ποῦ κάθε Ἀπόκρηαις ἀνέβαινε ῥεῖνα κάρρο κι' ἔβγαζε στίχους ἀν καὶ ὅλο τὸ χρό-νο ἦταν νεροκουβαλητῆς στὸν Περέα. Αὐτὸς ἦταν ποιητῆς πρῶτης!! νὰ ψάξω νᾶβρω τοὺς γάμους τοῦ Ἐπαμινῶνδα ποῦ τοὺς ἔβγαλε σὲ ἰδιαίτερο φυλλάδιο, νὰ διαβάσης καὶ τότε θὰ ῥῆς τί ἀξίζει. Ἐγὼ τὰ θυμᾶμ' ἀπ' ὄξω... Ἀ-κουσε πῶς ἀρχίζει:

Ἄπ' ἔρωτα δὲν ἤξευρα τόρα ἐμπλεξα ὁ καυμένος
Καλὰ ξεμπερδέματα νὰ ἔχω ὁ δυστοχισμένος...

Ἄρῳ πλέον ἐμπλεξα δὲν ἦν τρόπος νὰ ξεμπλέξω
Καὶ διὰ συμφερότερον πρέπει διὰ νὰ προβλέψω...

ἔ! πρᾶμμα; ἔ!;

ῥώτησε σὲ παρακαλῶ τὸν Κυρ-Ἀφεντούλη τὰ χαβαρώ-νια κάνει νὰ τὰ σκοτώσω ποῦ μοῦ ἀφάνησαν τὰ σπαρτά; Στείλέ μου καὶ κανένα βιβλίο νὰ τῶχω μαζύ μου σὰν πη-γαίνω στὴ κυνήγι μὲ τὸ βαφτιστικὸ σου ἅμα βλέπω κἀνένα πουλι νὰ κυττάζω πρῶτα τὴ διαγωγὴ του καὶ ὕστερα νὰ τὸ τουφεκίζω...

Μὴ ἔχοντας ἄλλο σὲ γλυκοσπάζομαι.

Υ. Γ. Ἡ γουρουνά μου, μὲ συμπάθιο, γέννησε δεκατρία ὅταν μᾶς ἔρθης καμμιά ῥεῖρα μὲ τοὺς φίλους σου θὰ βά-λωμε κἀνένα στὴ σουβλα... ἡ κουμπάρα σου ἀργεὶ ἀκό-μα... πρῶτα ὁ θεός μούπε δὰ καὶ χαιρετίσματα...

Ὁ κουμπάρος σου **Παχούμιος**

ΑΛΙΑΝΩΡ.

Λίαν προσεχῶς ἀρχεται ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν ἡ δη-μοσίευσις πρωτοτύπου φανταστικοῦ μυθιστορήματος καὶ ὅμως τῆς πραγματικῆς σχολῆς, ἔργον τοῦ παρα-δοξωτέρου ἀθηναϊκοῦ καλάμου.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Δύο βλέπουν εἰς τὸ φύλλον τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσμοδαίου τὴν Προληφθεῖσαν αὐτοκτονίαν τοῦ κ. Σωτηροπούλου, τὸν ὁποῖον γονατιστοὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ μὴν αὐτοκτονήσῃ οἱ ὑπουργοὶ καὶ κάποιος ἄλλος.

— Τοὺς ὑπουργοὺς τοὺς διακρίνω αὐτὸν τὸν βλάκα ποῦ κάθεται μπροστὰ ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς δὲν μπορῶ νὰ κατα-λάβω ποῖς εἶναι.

ἄσκρι μου αὐτό; καὶ πόσο εἶναι; καὶ πόσαις ἡμέραις εἶ-ναι νηστικό; (πίπτει εἰς μελαγχολίαν). Νὰ πωλήσω τοὺς ἀδάμαντάς μου; τὸ σεράϊ μου; τὸν ἑαυτό μου;... χα... χα... χα... (γελά ὡς παράφρων). (Γκιαοὺρ πεζεβένγκ!!!). (Ἐξέρχεται βραδέως).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

[Ἡ σκηνὴ πρὸς τὴν ἑλπίδα τὰ χωρίζοντα τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς Τουρκίας. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ταμπουρωμένη ἐπὶ τῆς μεθορίου γραμμῆς, ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἄλλης ἄκρας μὲ τὸν συντεταγμένον στρατόν της. Ἄτακτα στίφη ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντα πλὴν τῶν τῆς παρελθούσης ἐπαναστάσεως, καὶ τοὺς Κοκκοράβαν, Λασκαράκη, Φραντζῆν, Καραβιδαν, Φὸν-Κολοκοτρώνη καὶ λοιποὺς, ἐπιβλέπουσι μερικὰ κοπά-δια προβάτων, βόσκοντα ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ ἐδάφους.

Ἡ Τουρκία κατέχει ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀντικρὴ πλευρὰν τῆς μεθορίου, ἔχουσα καὶ αὐτὴ ἐπικούρους ἄτακτα στίφη της, Βασιβουζούκους, Ζεϊμπέκους, Κιρκασίους καὶ ἄλλους.]

Ἑλλὰς

(Μεγαλοφῶνας πρὸς τὴν Τουρκίαν). Τόπον! Τόπον! νὰ διέλθωμεν ὅπως καταλάβωμεν τὰ μέρη ἅτινα μᾶς ἀνήκουσι δυνάμει αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως!... (Ἐτυλίσσει ἕνα χάρ-

την ἐν ᾧ μὲ γράμματα μεγάλα ὡς ἐμπορικοῦ καταστήμα-τος δεικνύει τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου).

Τουρκία

Μολὸν λάβε! (καὶ δεικνύει ἐν γιαταγάνιον μεγαλειτε-ρον ἀπὸ τὸ οὐράνιο τόξο).

Χίος

Ὅχονοιε κακόσυρτοι ἦντα πάθαμεν!...

Κρήτη

(Ἐψοῦσα ἕνα σισανέ). Θωρῶ δὰ ἕνα τοαὶ θὰ τοῦ π... ξω!... (πρὸς τὴν Ἑλλάδα) ἦντα λὲς ἡ ἀφεντιά σου;

Ἑλλὰς

Ἀκόμη ἀκόμη!... δὲν εἶναι καιρός!... θὰ ὑποχωρήσῃ εἶμαι βεβαία... (πρὸς τὴν Τουρκίαν). Τόπον, τόπον! ἐν ὀνόματι τῆς εἰρήνης!...

Τουρκία

Ἀσικτίρ!...

Ἡπειρος-Θεσσαλία

(Ἰν duo). Ντροπὴ μπρὲ εἶναι!... τί λόγια εἶναι αὐτὰ λὲς; ντεψίζικα εἶναι!... δικαίό μας ζητᾶμε... κακὸ κανένα ντὲν κάμαμε... ἰσυντήκη ἐμεῖς ἔχουμε... ἰσυντήκη εὐαγγέλιο εἶναι, σύναψι εἶναι, ἀμαρτωλῶν σωτηρία εἶναι!...